

बलीवर्दाक्रमणादिना स्तम्बाद्यान्यं पृथक्कुर्वन्तः । तथा असुरदेशे कंलुखर्षानपेक्षिता [! BC. सुरदेशोकेलुख A?] नोवारादयो मुहुर्मुहुः सर्वदा परिपक्वा आसन् ॥३॥ अतोऽस्मादवतिक्रमादेतोः असुरसंधो देवसंधाय शात्रवमाचरितुमिच्छति एतत्कनीय इन्नु निकृष्टं खलु अतः प्रवृद्धैः सह कलहो न कार्यः किं तु यथा इदमवतिक्रमलक्षणं विद्धिन्नं कार्यमन्यथा भवेत् एतावन्मात्रमवबुध्यध्वम् ॥४॥ अस्य ज्ञातुरहं समान इति स्वात्मानं ब्रुवाणः कश्चित्पुरुषो यत्पुण्यं कर्म दर्शपूर्णमासादिकं करोति तत्रासावपि भागवान्भवति ॥५॥ आवाहनक्रमेणैव सर्वत्र यागो दृष्ट अत्र कथं वैलक्षण्यमिति ब्रह्मवादिनामाशयः तैर्दृष्टं तत्कारणं दर्शयति उत्तमान्होति । यस्मात्प्रथमभागकल्पनासमये एनानुत्तमान् चरमभाविन एव देवाः कल्पितवन्तः पश्चादपगतानां तेषां पुनरागमनाय यतो युष्मान्प्रथमान्यजामेत्यब्रुवन् तस्मादुक्ताविधं वैलक्षण्यं संज्ञातमिति अत्रैषामावाहनातिमवं देवानाज्यपानावहेत्यभिधानाद्दृष्टव्यं (see ४. २. १७.) आज्यपाः खलु प्रयाजानुयाजदेवाः ॥१॥ आदिमध्यावसानेष्वनुष्ठेयानामाज्यभागप्रधानस्विष्टकृद्यागानामग्निदेवताकवमभिधातुमाह । चतुर्थप्रयाजेनैव पुरा देवाः दर्शपूर्णमासाख्यं यज्ञमाप्त्वा तं पञ्चमेन समस्थापयन् तत्र यष्टव्यान्देवान्क्रमेणोद्दिश्य स्वाहाकृतवात् । यदत ऊर्ध्वं यज्ञस्यावशिष्टमाज्यभागाद्यस्ति तेन स्वर्गं लोकं समाश्नुवत ॥१०॥ आसिसंक्षन्नासङ्गं प्रतिबन्धमैकम् ॥१२॥ एतं यज्ञमानं प्रति यदि निन्दको यज्ञस्य पूर्वभागे वैकल्यविषयं वाक्यं ब्रूयात्तं प्रति स यज्ञमानोऽपि ब्रूयात् ॥१६॥ स्वर्षकात्स्वयं परः उत्कृष्टो भवति ॥१८॥ संवत्सरं खलु जयति प्रयाजैः जयन् जितप्रकारः पूर्वाध्याये उक्तः । योऽस्य संवत्सरस्य द्वाराणि जानाति स खल्वेवैनं जयति नानभिज्ञः । यान्प्रयाजानन्तरतः मध्यतो हि न व्यवजानाति ते च यथा येन प्रकारेण अस्योपकारका भवन्ति (न व्यवजानाति) सोऽनुष्ठाता तैर्गर्ह्यमाणैरनुष्ठेयैः प्रयाजैः किं साधयेत् । the explanation of तस्य - प्रपद्यते is wanting ॥१९॥ आज्यद्वयं प्राजापत्यवेन प्रशंसति । प्रजापतेः सकलदेवतासमष्ट्यात्मकवेन अयमसाविति निर्वक्तुमशक्यत्वादनिरुक्तावम् ॥२०॥ अध्वर्युः पुरोडाशस्थापनदेशमाज्येनास्तृतं कृत्वा हविःपुरोडाशाद्द्विरवदायावत्तस्योपरि आज्यमभिधारयति । यथैव खलु अन्ते सदः सदसो देवयजनस्य संनिधाविष्टं साङ्गं स्यात् एवमाज्यस्य यज्ञमानदेवत्यवप्रकारं जानतो यज्ञमानस्य देशान्तरस्थस्यापि भवति व्यवधानदोषो नास्तीत्यर्थः । पापमङ्गभ्रंशादिलक्षणं ॥२१॥ १ ॥६॥

आग्नेयं पुरोडाशं विधातुमाख्यायिकामाह । इमां जितिमिदानीं परिदृश्यमानप्रकारं स्वर्गजयम् । धीवा पीवा यथा सरघा मधु निःशेषेणास्त्राव्य गतसारं परिशेषयन्ति एवं यज्ञं विदोहं कृत्वा तं यूपेनाह्वय तिरोहिता अभवन् ॥१॥ अनुश्रुतप्रकारं पुनरनुवदति । see ऐतरेयब्राह्मण° २. १. शतपथब्रा° ३. २. २. १२. । तं यूपेन योपितं यज्ञमृषयोऽन्वेष्टुमन्वेषणे मतिं कृत्वा ॥२॥ तदन्वेषणेन अन्वेष्टव्यं पूजयन्तोऽन्वेषणप्रयासेनात्मानं खेदयन्तः इतस्ततः संचेरुः देवा ऋषयश्च हि पूर्वं जेतुं शक्यमर्थं अमेणैव जयन्ति । अथ तदन्वेषणे एतेषां देवा अपि रुच्युत्पादनमकुर्वन् (? शुध्युत्पा° A. B. C.) तेऽपि स्वयमपि तदर्थं मतिं कृत्वा परस्परं यूपं प्रगृह्णामेत्युक्त्वा किं तव मतं किं तव मतमिति ब्रुवाणाश्चेरुः परिभ्रम्य च कूर्मरूपं धृत्वा सर्पन्तं पुरोडाशमा इत् आजग्मुः आ इत्युपसर्गश्रुतेर्योगक्रियाध्याहारः । ते सर्वेऽपि अयं कूर्म एव अस्माभिरन्वेष्टव्यो यज्ञ इति निश्चिताः ॥३॥ प्ररोचत रुचिमुदपादयत् । तमसृजन्त उदपादयन्